عەزیای ناو سەندووقەکە

نووسینی : م . جین کرایك
وەرگێرانی لە ئینگلیزیەوە : ماهر وسمان خۆشناو

«چیرۆکێکی یەکجار کورتی کوڕێکی یەکجار بچووك کە خاوەنی نهێنی‌یەکی یەکجار نهێنی بوو »

ئێوارەیەکی سێ‌شەممە، دایکی ماثیۆ کاتژمێرێکی ڕەنگداری کڕی. گەیشتە ماڵەوەو کاتژمێرەکەی ناو سەندووقەکەی دەرهێناو بەدیوارێکەوە هەڵی واسی . ماثێو ـ کوڕە بچکۆلەکەی ـ داوای لە دایکی کرد سەندووقە بەتاڵەکەی بداتێ . دایکە دڵی نەشکاندو لێی پرسی :

ـ ئایا ئەتەوێ چی لێ بکەی.

ـ شتێك، دایەگیان ..

ڕۆژی چوارشەممە دایکە بینی ماثیۆ سەندووقەکەی داخستوەو گۆشەکانی بەجەوی‌و کەتیرە پێکەوە نووساندوە . ئەمەی سەرنجی دایکی ڕاکێشا ئەوە بوو ماثیۆ بۆ هەر شوێنێ دەچوو یاخو هەر شتێکی دەکرد سەندووقەکەی لەگەڵ خۆی دەبرد تەنانەت کاتی خەوتنیش لای سەرینەکەی خۆی دای دەنا . دایکی لێی پرسی .

ـ کوڕی شیرینم .. تۆ پێم ناڵێی چیت خستۆتە نێو ئەو سەندووقە؟

ـ دایە گیان ، هێلکە عەزیای تیایە .

ـ بەڕاستیتە کوڕم!
بەڵێ دایە .

ئەمەی ووت‌و کەوتە خەوێکی شیرین .

ڕۆژی پێنج شەممە، کاتی نان خواردنی بەیانی ـ باوکی لێی پرسی :

ـ ڕۆڵە هێلکە عەزیاکە دەبێ ئیمڕۆ چی بکا؟

ـ باوکە گیان، هێلکە چۆن دەتوانێ شتێ بکا؟ ئەو شتەی لەناو هێلکەکەدایە چاوەڕوانی ئەوە دەکا کاتی خۆی بێ‌و بێتە دەرێ .

نیوەڕۆ، کاتێ کەبرا گەورەکەی لە قوتابخانە گەڕایەوە لێی پرسی :

ـ ماثیو ـ بیستوومە هێلکە عەزیایەکت هەیە لە ناو سەندووقەکەتدا دات ناوە!

خوشکەکەی لێی پرسی :

دەپێمان بڵێ بزانین ئەو هێلکەیە چۆن گەیشتە نێو سەندووقەکەت؟

ماثیۆ وەڵامی دانەوەو ووتی :

ـ دایکە عەزیاکە خۆی هێلکەکەی لە ناو ئەم سەندووقەدا دانا پێش ئەوەی!!!

براکەی پرسی :

ـ پێش ئەوەی چی ماثیۆ؟ .. مەبەستت چیە؟

ـ پێش ئەوەی بە جەوی‌و کەتیرە سەندووقەکە دابخەم .

ئینجا دەستی دایە سەندووقەکەو ژوورەکەی خۆی جێ هێشت . بۆ ئێوارە باوکی ویستی بزانێ چۆن هەوا دەچێتە نێو سەندووقەکە کە لە هەر شەش لاوە بەسترا بێ ...

ـ بابە گیان ئێستا هەوای پێویست نیە؟ کەی لە نێو هێلکەکە هاتە دەرێ ئەو کات هەوای پێویست دەبێ . ئەم جارەیان ـ بێ ئەوەی گاڵتەی بەقسەکانی بێ ـ خوشکەکەی پێی ووت :

ـ ڕاست دەکەی .. بەڵام چۆن دەزانی لە هێلکە دێتە دەرێ‌و کەی؟

ـ پێویست ناکا من بزانم .. فەرخـە عەزیـاکە خۆی دەیزانێ ...

ڕۆژی هـەینی کـە مـاتیۆ بۆ نـان خـواردن هـاتو سـەندووقەکەی لەسـەر مێزەکە دانـا. کە دایکو باوکو براو خوشکانی ماتیۆ بینیان کونێکی بچکۆلە لە یەکێك لە گۆشـەکانی سـەندووقەکە کراوەتەوە . کەس پرسیاری لێ نەکرد ماتیۆ لە خۆیە هەڵی دایەو ووتی :

ـ دوێنێ شـەو درەنگ فەرخە عەزیاکە لە هێلکەکە هاتە دەرێ. .. نێرەش بوو ..

دایکی پرسی :

ـ جا چۆنت زانی؟ وەك بڵێی گوێت لێ بووە؟

ـ نەخێر ... زۆر بەهێمنی هاتە دەرەوە. بەڵام من زانیم وەختی خۆیەتی بۆیە ئەم کونەم بۆی لە سـەندووقەکە کردەوە .

خوشکەکەی ووتی :

ـ کەواتە ئێـستا دەتـوانی لە کونەکەوە سـەیری بکەی تاکو بزانی چۆنە؟

ـ دەزانم چۆنە بێ ئەوەی سـەیری بکەم . هەر لە فەرخە عەزیا دەکا .. بەڵام ئەو حـەز ناکا کەس سـەیری بکا .. دەیەوێ بەتەنیا بێو کەس بێزاری نەکا ..! ڕۆژیشەممە. ئێوارەیەکی درەنگ براکەی لێی پرسی :

ـ ئەرێ ماتیۆ هیچ سەیرت نەکردوە؟

ـ بەڵێ .

ـ چۆنە؟

ـ لەبەر ئەوەی کونەکە گەڵی بچوكو نێو سەندووقەکەیش تاریکە بۆیە وەکو من بزانم ڕەنگی پەمەیی‌یەو دوو باڵەکەیشی نەرمو زێرینن .

ـ باشە بۆ کونەکە گەورە ناکەی تاکو بەجوانی سەیری بکەی؟

ـ نەخێر پێویستە ژوورەکەی تاریك بێت ..

دایکی ووتی :

ماتیۆ. کەواتە چۆن دەزانی وایە؟ .

ـ دایە گیان ئەوەی ڕاستی بێت عـەزیاکان هەموویان وان . ڕۆژی یەکشـەممە ماتیۆ بەخوشکەکەی ووت :

ـ ناوم لێنا «ئێمیلین» .

ـ ئەم ناوە ناوی کچەو کەچی تۆ ئەڵێی فەرخە عەزیاکە نێرە!

ـ بەڵێ ڕاست دەکەی بـەڵام دایکەکەی لە (چین)ەوە هاتووەو خەڵکی ئەوێ‌بەو عەزیا نێرەکانی وڵاتی چینیش حەز دەکەن ناوی کچیان لێ بنێن .

ـ ئایا دەتوانم سـەیری بکەم؟

ـ نەخێر .. ئێمیلین زۆر شەرمنە بەدووریشی مەزانـە زوێر بێت .

ـ ئەی بۆ شـەرم لەتۆ ناکا؟

ـ چونکە من دەناسێ .

ڕۆژی دووشـەممە باوکی لێی پرسی :

ـ ڕۆڵە تۆ چ خواردنێکی دەدەیتێ ؟

ـ بابە گیان عەزیا لە کاتی بچووکی پێویـستی بە خواردن نیە تا باڵەکانی بەهێز دەبن .

کە ڕۆژی سێشـەممـە داهـاتەوە، ماتیۆ هاتە ژووری خواردن بەڵام سـەندووقەکەی پێ نەبوو . کەسیش پر سـیاری لێ نەکردو ئەویش هیچی نەووت .

شـەو کە دایکی چوو شـوێنی خەوتنی بۆ ڕێك بکـات سـەیری کرد مـاتیۆ یاری لەگـەل کەلا شووشـەکانی دەکاو سـەندووقەکەی لەسـەر زەوی کەوتوەو سـەرەکەی دانەخرابوەو لێی پرسـی[1]

ـ دەڵێی فەرخە عەزیاکەت ڕۆیشتووە؟

ماتیۆ خەریکی کەلا شـووشـەکان بوو لە ناو جـانتاکەی دەری دەهێنان، وەڵامی دایەوەو ووتی :

ـ دوێنێ شـەو، ئێمیلین زۆر گەورە بوو .. باڵەکانی بەهێز بوونو فڕی .

ـ بۆکوێ؟

ـ بۆلای عەزیا گەورەکان .. ئەم سـەندووقەش بۆئەوە چاکە کەلا شـووشـەکانی تێ کەم. وانیە دایە گیان؟ ...

پەراوێز

١ ـ عەزیـا : ئەژدیهـا .

سەرچاوە :

Readers Digest July 1962.